

گزارش:

پیشنهاد ثبت اثر در فهرست آثار ملی

نام بنا: مسجد مخروطی به علیخان اشکنان

تهیه کننده گزارش: مصیب امیری

۱ - موقعیت طبیعی :

شهرستان لامرد با وسعتی معادل ۶۰۰۸ کیلومتر مربع جنوبی‌ترین شهرستان استان فارس به شمار می‌آید که نزدیک‌ترین فاصله آن با خلیج فارس ۷ کیلومتر است. بلندترین نقطه ارتفاعی شهرستان از سطح دریا، طاق‌دیس گاوپست با ارتفاع ۲۱۶۵ متر و پست‌ترین نقطه در انتهای شهر لامرد با ارتفاع ۴۱۹ متر از سطح دریا است. اقلیم این ناحیه گرم و نیمه‌خشک است. میزان بارندگی سالانه شهرستان لامرد ۲۲۱/۴ میلی‌متر است. عمده‌ترین محصولات منطقه، گندم و خرمای می‌باشد. از لحاظ زلزله نسبت به شهرستانهای همجوار همانند شهرستان لار از وضعیت بهتری برخوردار است.

۲ - موقعیت فعلی :

این بنا در شهرستان لامرد - بخش اشکنان و در قسمت جنوب شهر قرار گرفته است و در کنار یکی از آب‌انبارهای قدیمی قرار دارد.

۳ - تاریخچه بنا :

این بنا متعلق به دوره قاجار و در زمان علی‌خان احداث گردیده است و از نظر زمانی متأخرتر از مسجد جامع و حمام می‌باشد.

۴ - مشخصات بنا :

بنا دارای پلان مستطیل با یک سر در ورودی و با استفاده از سنگ و گچ احداث گردیده است. بنا دارای یک صحن و یک شبستان کوچک با دو ستون در مرکز و شش تپه‌ستون در بدنه‌هاست. سه ورودی صحن مسجد را به شبستان متصل می‌نماید. یک فضای جانبی در بخش غربی بنا متصل به شبستان وجود دارد. و محراب بنا پیشکال تورفته در ضلع جنوبی قرار دارد. بنا در ضلع جنوب و شرق هر کدام دارای در و پنجره بوده است. بنا دارای پوشش سقف بوده که کاملاً از بین رفته است.

قوس بین ستونها بصورت تیزه‌دار است. ستونها و نیم‌ستونها بصورت مدور و از سنگ و گچ یا آندودگچ می‌باشد. داخل و خارج بنا دارای آندودگچ است. یک پله در ضلع غربی دسترسی به پشت‌بام را امکان‌پذیر می‌سازد. و در دو طرف سردر ورودی دو سکوی جهت نشیمن تعبیه گردیده است.

۵- نوع بهره‌برداری و خصوصیات بارز بنا:

در زمان حیات بنا بعنوان مسجد مورد استفاده بوده که هم‌اکنون بدلیل تخریب سقف و دیوارهای جانبی صحن ورودی فاقد کاربری اولیه می‌باشد. از خصوصیات بنا کوچکی ابعاد آن و تزئینات گچ‌بری محراب می‌باشد. و هم‌چنین ستونها نیز دارای تزئینات گچی است.

۶- عوامل تزئین شده و نوع آنها:

بنا دارای تزئینات گچ‌بری در قسمت محراب بصورت گل میخ و تزئینات دندان‌موشی و ملرنس داخل محراب است. و بر روی سرستونها و قوس‌ها تزئینات گچی در طرحهای مختلف اجرا شده است.

۷- نوع مالکیت بنا و مشخصات ثبت آن در ردیف آثار تاریخی

بنا دارای مالکیت عمومی است و تاکنون در فهرست آثار ملی به ثبت نرسیده است.

۸ - اقدامات انجام شده در مورد بنا با ذکر مشخصات :
بنا فاقد حریم بوده ولی پلان آن تهیه شده است.

۹ - توضیح ضروری و اختصاصی بنا :

باتوجه به اینکه در شهر اشکنان یک مسجد جامع و یک حمام دوره قاجاریه وجود دارد و بعلاوه این بنا در زمان علی خان از جوانین اشکنان ساخته شده ضرورت حفظ این مجموعه وجود دارد. لذا بنا احتیاج به بازسازی پوشش سقف و دیوارهای فروریخته دارد.

اشاره به اقداماتی که در دوره‌های گذشته روی بنا انجام شده است.

۱ - توسعه و یا تعمیرات دخل و تصرف انجام شده تاکنون :

تاکنون هیچگونه عملیات مرمت و حفاظت درخصوص بنای فوق به انجام نرسیده، ضمناً کل پوشش سقف و بخشی از دیوارهای جانی بکلی تخریب گردیده است باتوجه به قدمت این اثر ضرورت بازسازی آن و استفاده مجدد وجود دارد.

قشارگا پیوست

از منگهای بنا

عکس شماره

عکس شماره

توضیح عکس و موقعیت آن: طاقی حور و مسجد - صنع شمالی

توضیح عکس و موقعیت آن: ضای کلی مسجد و آب انبار - صنع شمالی

شماره پوست

۱- عکسهای بنا

عکس شماره

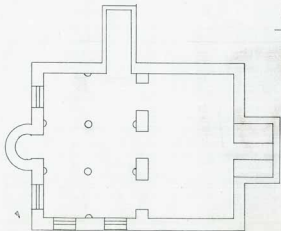
عکس شماره

توضیح عکس و بزرگنمایی آن نمای غربی شبستان مسجد

توضیح عکس و بزرگنمایی آن نمای شرقی مسجد

موقع: بلات موجودہ میونسپلٹی (آستانہ شاہانہ لاہور)

تعداد : ۱۰۰۰

معیار: معیار امپیری

تاریخ :

طراحی: طراحان